

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 9. jūnijā
(OR. fr, en)

9997/22

CT 104
ENFOPOL 329
COTER 139
JAI 841
SIRIS 61
FRONT 240
IXIM 157
COSI 158
ASILE 72
MIGR 184

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Iepri. dok. Nr.: 9545/22

Temats: Padomes secinājumi "Eiropiešu aizsargāšana pret terorismu – panākumi un turpmākie soļi"

Pielikumā ir pievienoti secinājumi par minēto tematu; Tieslietu un iekšlietu padome par secinājumu tekstu vienojās 2022. gada 9. jūnijā.

Eiropiešu aizsargāšana pret terorismu –
panākumi un turpmākie soļi

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

1. ATKĀRTOTI APSTIPRINOT, ka terorisms apdraud Eiropas Savienības pamatvērtības un cilvēktiesības un ka Eiropadome 2020. gada 11. decembra secinājumos ¹ atzinīgi novērtēja Eiropas Komisijas iesniegto Eiropas Savienības terorisma apkarošanas programmu un aicināja turpināt darbu šajā jomā;
2. Jo īpaši ATZĪMĒJOT, ka kopš 2020. gada 11. decembra secinājumiem ir panākts turpmāks progress, piemēram, ir īstenota Regula par vēršanos pret teroristiska satura izplatīšanu tiešsaistē ², stiprinātas Eiropola pilnvaras un sagatavoti tiesību akti, ar ko stiprina nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanu;
3. ATGĀDINOT, ka tajos pašos secinājumos ir norādīts, ka ir svarīgi, lai visas personas, kas šķērso Savienības ārējās robežas, tiktu pārbaudītas attiecīgajās datubāzēs, kā noteikts ES tiesību aktos, un ka dalībvalstis tiek aicinātas pastiprināt centienus pilnībā izmantot Eiropas datubāzes un informācijas sistēmas, jo īpaši attiecībā uz attiecīgo datu ievadīšanu datubāzēs par personām, kuras rada nopietnus terorisma vai vardarbīga ekstrēmisma draudus, tostarp par ārvalstu kaujiniekiem teroristiem;
4. ATGĀDINOT, ka šajos secinājumos ir uzsvērts, cik svarīgi ir apkarot kūdīšanu uz naidu un vardarbību, kā arī neiecietību, un – īpaši pieminot radikalizāciju – vērsties pret terorisma un vardarbīga ekstrēmisma pamatā esošajām ideoloģijām, kā arī risināt jautājumu par ārvalstu ietekmi uz valsts pilsoniskajām un reliģiskajām organizācijām ar nepārredzama finansējuma starpniecību;

¹. EUCO 22/20.

². Padomes Regula (ES) 2021/784 (2021. gada 29. aprīlis), (OV L 172, 17.5.2022., 79. lpp.). Regulu piemēro no 2022. gada 7. jūnija.

5. UZSVEROT, ka, kā norādīts tajos pašos secinājumos, ir būtiski, lai arī izmeklēšanas un tiesu iestādes varētu īstenot savas likumīgās pilnvaras tiešsaistē, un ka kopumā ir svarīgi, lai terorisma apkarošanas iestādēm būtu piekļuve visiem digitālajiem datiem un elektroniskajiem pierādījumiem, kas nepieciešami to uzdevuma izpildei, vienlaikus ievērojot pamattiesības un pamatbrīvības;
6. ATGĀDINOT, ka Eiropas Savienības Padome 2020. gada 14. decembrī pieņemtajos secinājumos par iekšējo drošību un Eiropas Policijas partnerību ³ norādīja, ka terorisma draudi Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm joprojām ir nopietni un ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš tiem, kuri atgriežas no konfliktu zonām, kā arī cietumiem un atbrīvotiem cietumniekiem;
7. ATGĀDINOT, ka Padome tajos pašos secinājumos mudināja dalībvalstis īpašu uzmanību pievērst personām, kas rada terorisma vai vardarbīga ekstrēmisma draudus, un uzsvēra, ka Eiropā bez iekšējām robežām būtu jānodrošina, lai tad, kad šādas personas ceļo vai uzņem kontaktus ar indivīdiem vai tīkliem citās dalībvalstīs, informācijas apmaiņa būtu uzticama un ātra;
8. ATZĪMĒJOT, ka Padome tajos pašos secinājumos uzsvēra, ka būtu jādara viss iespējamais, lai novērstu turpmāku radikalizāciju tiešsaistē un bezsaistē un apkarotu visu veidu terorismu un vardarbīgu ekstrēmismu;
9. ATGĀDINOT, ka šajos pašos secinājumos cīņa pret ieroču nelikumīgu tirdzniecību ir noteikta par "absolūtu prioritāti";
10. UZSVEROT Padomes 2021. gada 7. jūnija secinājumos ⁴ pausto apņēmību nodrošināt, lai dalībvalstu terorisma apkarošanas un vardarbīga ekstrēmisma apkarošanas iestāžu rīcībā būtu pienācīgi līdzekļi un instrumenti, kas tām ļautu nepārtraukti un efektīvi reaģēt uz terorisma un ekstrēmisma draudu attīstību;

³. Padomes secinājumi par iekšējo drošību un Eiropas policijas partnerību (13083/1/20 REV1).

⁴. Padomes secinājumi par Covid-19 pandēmijas ietekmi uz terorisma un vardarbīga ekstrēmisma radīto apdraudējumu, tostarp ietekmi uz terorisma apkarošanas un vardarbīga ekstrēmisma apkarošanas iestādēm un to darbību (9586/21).

11. ATGĀDINOT – saskaņā ar Eiropas Savienības iekšlietu ministru 2020. gada 13. novembra kopīgo deklarāciju par teroristu uzbrukumiem –, ka ne valsts, ne Eiropas līmenī ar publisko finansējumu nebūtu jāatbalsta organizācijas, kas nerīkojas saskaņā ar attiecīgajiem tiesību aktiem un atbalsta saturu, kas ir pretrunā pamattiesībām un pamatbrīvībām;

I. Pastāvīgi augsts terorisma draudu līmenis, ko veicina nestabila starptautiskā vide ⁵

12. ATGĀDINOT, ka kaujinieku teroristu atgriešanās vai ierašanās Eiropā joprojām nopietni apdraud Eiropas pilsoņus un ka ir jānodrošina ES teritorijas drošība, vienlaikus saglabājot pārvietošanās brīvību, ņemot vērā to, ka kaujinieki teroristi, kas mēģinātu atgriezties, var izmantot sarežģītus maršrūtus, lai izvairītos no dalībvalstu kompetento iestāžu drošības pārbaudēm;

13. UZSVEROT, ka drošības situācijas pasliktināšanās vairākos pasaules reģionos, piemēram, Afganistānā un Ukrainā, visticamāk, turpināsies un jau ir izraisījusi ievērojamu cilvēku pārvietošanos uz ES teritoriju, palielinot tādu personu iefiltrēšanās risku, kuras rada terorisma draudus;

14. ATZĪMĒJOT, ka terorisma draudu līmenis joprojām ir augsts arī Eiropas Savienībā, jo īpaši saistībā ar izolētām un radikalizētām personām, kā arī personām ar garīgās veselības traucējumiem, kuru darbības ir kļuvušas grūtāk atklājamas un novēršamas;

15. UZSVEROT krasās pārmaiņas drošības situācijā pie Eiropas austrumu robežas un tās ietekmi uz ES globālo drošību, tostarp terorisma apkarošanu un vardarbīga ekstrēmisma apkarošanu.

⁵. ES draudu novērtējums terorisma apkarošanas jomā (13682/21).

II. Šengenas Informācijas sistēmas izmantošanas uzlabošana, lai uzraudzītu un atklātu personas, kuras rada terorisma draudus

16. UZSVEROT, ka sistemātisku pārbaūžu īstenošana valstu un ES sistēmās pie ārējās robežas, kā paredzēts Šengenas Robežu kodeksā, kā arī personu, kuras neatbilstīgi šķērso robežu, reģistrācija attiecīgajās sistēmās, tostarp izmantojot biometriskos datus, piemēram, fotogrāfiskos un daktiloskopiskos datus, ir būtiska, lai novērstu teroristu neatklātu iecelšanu Eiropas Savienības teritorijā;
17. ATGĀDINOT Šengenas Informācijas sistēmas (*SIS*) izšķirošo nozīmi tādas informācijas koplietošanā, kas varētu palīdzēt dalībvalstīm atklāt un uzraudzīt personas, kuras rada terorisma draudus, un vajadzību turpināt pētīt, kā optimizēt esošos instrumentus, lai:
- a) nodrošinātu, ka tiek ievadīta visa pieejamā informācija, jo īpaši biometriskie dati, vienlaikus saglabājot augstu datu kvalitātes un pilnīguma līmeni;
 - b) izmantotu pašreizējo iespēju ievadīt *SIS* brīdinājumus ar atzīmi par teroristiem, kas jau ir izrādījis efektīvi un būtu jāizmanto arī turpmāk;
 - c) uzlabotu informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm par ārvalstu kaujiniekiem teroristiem, par kuriem ziņots *SIS*, lai nodrošinātu viņu agrīnu atklāšanu un uzraudzību;
18. ATSAUCOTIES UZ operacionālo pievienoto vērtību, ko sniedz procedūras izstrāde posmam pēc informācijas atbildmes konstatēšanas par *SIS* reģistrētiem ārvalstu kaujiniekiem teroristiem, kas rada nopietnus draudus, pamatojoties uz paziņojuma par informācijas atbildmi brīvprātīgu saņemšanu, lai efektīvi apstrādātu šo informāciju un vēl vairāk uzlabotu šo personu izmantoto maršrutu identifikāciju un uzraudzību;
19. ATGĀDINOT, ka operatīva informācijas apmaiņa par ārvalstu kaujinieku teroristu identificēšanu un uzraudzību notiek arī citos Eiropas forumos.

III. Ieceļošanas aizlieguma un izraidīšanas pasākumu labāka koordinācija

20. ATZĪMĒJOT, ka valstu ieceļošanas aizlieguma pasākumi ir svarīgi ES teritorijas iekšējās drošības instrumenti, jo īpaši saistībā ar cīņu pret terorismu, un ka tie būtu jāīsteno pēc apspriešanās valsts līmenī, ja personai izdodas nelikumīgi ieceļot ES teritorijā un to pārbauda cita dalībvalsts, nevis tā, kas izdevusi pasākumu;
21. ATZĪSTOT, ka tam, ka dalībvalstīs pastāv atšķirīgi valsts tiesiskie regulējumi un iestāžu sistēmas attiecībā uz ieceļošanas aizlieguma un izraidīšanas pasākumu izdošanu, nebūtu jāierobežo nozīme, kāda ir tam, ka valsts ieceļošanas aizlieguma pasākums tiek iekļauts Šengenas Informācijas sistēmā, ja iespējams, balstoties uz Regulas (ES) 2018/1861 24. panta noteikumiem;
22. ATZĪMĒJOT, ka personas, kas ir iesaistītas transnacionālos teroristu tīklos, var apdraudēt ES teritorijas drošību un tādējādi arī visu dalībvalstu drošību, pat ja tām nav tiešas saiknes ar katru no šīm dalībvalstīm;

IV. Informācijas apmaiņas stiprināšana attiecībā uz personām, kas rada terorisma draudus

23. UZSVEROT, ka terorisma apkarošanas iestādēm ir nepieciešams iegūt vairāk administratīvas informācijas par to starptautiskās aizsardzības pieteikumu virzību, kurus iesniegušas personas, kas rada terorisma vai vardarbīga ekstrēmisma draudus gan valsts līmenī, gan starp dalībvalstīm, lai labāk pielāgotu šīm personām paredzētos administratīvos vai tiesu pasākumus un operatīvos pasākumus, vienlaikus ievērojot pamattiesības;

24. PIEKRĪTOT – pienācīgi ņemot vērā pamata individuālās tiesības, tostarp attiecīgo personu persondatu aizsardzību, – tam, ka ir lietderīgi uzlabot dialogu par to starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniegšanas laiku un virzību, kurus šādas personas iesniedz valsts un Eiropas līmenī starp:

- imigrācijas un patvēruma iestādēm,
- terorisma apkarošanas iestādēm;
- terorisma apkarošanas iestādēm un migrācijas un patvēruma iestādēm valstu līmenī.

V. Cīņa pret apdraudējumu, ko rada aktori, kuri veicina radikālizāciju, kas noved pie terorisma

25. MUDINOT turpināt darbu, ko veic Eiropas Radikālizācijas izpratnes tīkls, jo īpaši attiecībā uz vāju radikālizācijas signālu agrīnu atklāšanu tiešsaistē un bezsaistē, kā arī izveidot ES zināšanu centru radikālizācijas novēršanas jomā, kā paziņots Komisijas 2020. gada 9. decembra Terorisma apkarošanas programmā;

26. UZSVEROT, ka ir jāreaģē uz arvien izplatītāko parādību, proti, tādu personu "ātru radikālizāciju", kuras rīkojas ļoti drīz pēc pirmajiem vāmajiem signāliem par uzvedības maiņu, dažkārt to personu vai organizāciju ietekmē, kuras izplata vardarbīga ekstrēmisma ideoloģijas un veido radikālas "ekosistēmas" Eiropas sabiedrības kodolā;

27. ATZĪMĒJOT, ka esošie Eiropas terorisma apkarošanas sankciju režīmi ⁶ ne vienmēr ir vērsti pret organizācijām vai personām, kuras nav tieši iesaistītas terora aktu izdarīšanā, pat ja tās aktīvi izplata radikāla un vardarbīga ekstrēmisma retoriku, kas noved pie terorisma;

VI. Piekļuves nodrošināšana būtiskiem datiem terorisma apkarošanas nolūkā

28. ATGĀDINOT – ņemot vērā Eiropadomes 2020. gada 11. decembra secinājumus –, ka datu saglabāšana ir būtisks jautājums terorisma novēršanā un apkarošanā, ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas judikatūru un pilnībā ievērojot pamattiesības un pamatbrīvības;

29. kopumā UZSVEROT, ka piekļuve digitālai informācijai un pierādījumiem ir kļuvusi būtiska valstu kompetentajām iestādēm, jo īpaši terorisma apkarošanas jautājumos, un ka tādēļ ir jārisina jautājums par to piekļuvi digitālajai informācijai, tostarp šifrētiem datiem;

30. ATZĪMĒJOT, cik svarīgi ir valstu kompetentajām iestādēm dot iespēju savā darbā izmantot mākslīgā intelekta (MI) tehnoloģijas, tostarp masu datu apstrādē, jo īpaši cīņā pret smagiem noziegumiem, vardarbīgu ekstrēmismu un terorismu, ņemot vērā vajadzību izstrādāt efektīvu un samērīgu Savienības tiesisko regulējumu MI jomā;

⁶. Padomes Kopējā nostāja (2001. gada 27. decembris) par konkrētu pasākumu īstenošanu cīņā pret terorismu (2001/931/KĀDP) (OV L 344, 28.12.2001., 93. lpp.); Padomes Regula (EK) Nr. 2580/2001 (2001. gada 27. decembris) par īpašiem ierobežojošiem pasākumiem, kas terorisma apkarošanas nolūkā vērsti pret konkrētām personām un organizācijām (OV L 344, 28.12.2001., 70. lpp.); Padomes Lēmums (KĀDP) 2016/1693 (2016. gada 20. septembris), ar ko paredz ierobežojošus pasākumus pret *ISIL (Da'esh)* un *Al-Qaida* un ar tām saistītām personām, grupām, uzņēmumiem un vienībām (OV L 255, 21.9.2016., 25. lpp.); Padomes Regula (ES) 2016/1686 (2016. gada 20. septembris), ar ko nosaka papildu ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret *ISIL (Da'esh)* un *Al-Qaida* un ar tām saistītām fiziskām un juridiskām personām, vienībām vai struktūrām (OV L 255, 21.9.2016., 1. lpp.).

AICINA DALĪBVALSTIS:

31. attiecīgajās Padomes struktūrās TURPINĀT diskusijas par efektīvu informācijas apmaiņu par *SIS* iegūtām informācijas atbilstmēm saistībā ar ārvalstu kaujiniekiem teroristiem, kuri rada nopietnus draudus, visu to dalībvalstu labā, kas vēlas saņemt *SIS* iegūtas informācijas atbildes, vienlaikus ņemot vērā *SIRENE* biroju esošo darbplūsmu, pieņemtos pasākumus un pašreizējās pieejamās iespējas ievadīt *SIS* brīdinājumus ar atzīmi par teroristiem;
32. saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem IZDOT ieceļošanas aizliegumus tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri, pamatojoties uz tādu informāciju kā notiesājoši tiesas spriedumi vai kompetento drošības dienestu izlūkdati, rada nopietnu un pamatotu apdraudējumu valsts drošībai un/vai sabiedriskajai kārtībai un tādēļ viņu klātbūtne ES teritorijā radītu apdraudējumu. Šī informācija varētu attiekties uz teroristu uzbrukuma plānošanu, uzturēšanos konflikta zonā vai iesaistīšanos teroristiskās darbībās;
33. saskaņā ar valstu regulējumiem ĻAUT valsts līmenī pieņemt šādus pasākumus attiecībā uz ārvalstu kaujiniekiem teroristiem, neraugoties uz to, ka starp izdevēju dalībvalsti un attiecīgo personu nav tiešu saikņu, bet ar nosacījumu, ka minētie pasākumi ir valsts drošības interesēs;
34. kā paredzēts Regulas (ES) 2018/1861 24. pantā, TURPINĀT *SIS* ievadīt ieceļošanas aizlieguma pasākumus, lai ierobežotu tādu personu ieceļošanu Eiropas Savienības teritorijā, kuras rada terorisma draudus;

35. MUDINĀT uz sadarbību valstu un Eiropas līmenī starp:

- imigrācijas un patvēruma iestādēm,
- terorisma apkarošanas iestādēm;
- terorisma apkarošanas iestādēm un migrācijas un patvēruma iestādēm valstu līmenī

saskaņā ar to attiecīgajām kompetencēm un ievērojot to, ka valsts drošība paliek vienīgi katras dalībvalsts atbildībā, lai uzlabotu terorisma apkarošanas iestāžu zināšanas par to starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniegšanas laiku un virzību, kurus iesniegušas personas, kas rada terorisma draudus, un tādējādi varētu veikt atbilstīgus pasākumus pret šīm personām;

36. attiecīgajās Padomes struktūrās TURPINĀT diskusijas par to, kā uzlabot informācijas apmaiņu par starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniegšanas laiku un virzību, kas paredzēta terorisma apkarošanas iestādēm, attiecinot to tikai uz tām personām, kuras rada terorisma draudus, katru gadījumu izskatot atsevišķi un ievērojot pamattiesības;

37. IZPĒTĪT iespējas ES līmenī ierobežot to personu un organizāciju rīcības līdzekļus, kuras veicina radikalizāciju un vardarbīgu ekstrēmismu, kas var novest pie terorisma, jo īpaši, iesaldējot to finanšu resursus, un turpināt diskusijas, kuru mērķis ir nepieļaut, ka tās rīkojas bez saukšanas pie atbildības, gan Savienības iekšienē, gan ārpus tās, ņemot vērā valstu regulējumus;

38. pēc iespējas KOORDINĒT savas darbības un ierobežojošus pasākumus, piemēram, attiecīgo personu un organizāciju aktīvu un saimniecisko resursu iesaldēšanu, kā arī pasākumus, ar ko aizliedz attiecīgo personu ieceļošanu dalībvalstu teritorijā no teritorijas ārpus Eiropas Savienības;

39. SAGLABĀT modrību, lai nodrošinātu, ka organizācijas, kas rīkojas pret ES kopīgajām pamatvērtībām, veicinot vardarbību, naidu vai neiecietību, nevar izmantot publiskos līdzekļus;

40. TURPINĀT apmaiņas ar visām ieinteresētajām personām, kas vajadzīgas, lai izveidotu līdzsvarotu sistēmu piekļuvei digitālajiem datiem gan attiecībā uz pieslēguma datu saglabāšanu, gan piekļuvi šifrētam saturam, gan attiecībā uz jauno tehnoloģiju, piemēram, mākslīgā intelekta, ietekmi uz valstu kompetento iestāžu uzdevumiem;
41. TURPINĀT vērtēt Krievijas Federācijas militārās agresijas pret Ukrainu ietekmi uz terorisma un vardarbīga ekstrēmisma draudiem;

AICINA KOMISIJU:

42. NOVĒRTĒT samērīgumu un nepieciešamās juridiskās un tehniskās izmaiņas, kas ļautu brīvprātīgajām dalībvalstīm būt informētām par informācijas atbilstīgu attiecībā uz ārvalstu kaujiniekiem teroristiem, kuri rada nopietnus draudus, lai uzlabotu informācijas apmaiņu un iegūtu piekļuvi informācijai, tostarp pasākumiem, kas jau ir pieņemti un pašlaik gaida īstenošanu;
43. ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm APSVĒRT iespējamo juridisko norišu nepieciešamību un samērīgumu, pilnībā ievērojot esošo Savienības tiesisko regulējumu, kas ļauj savstarpēji atzīt ieceļošanas aizliegumus attiecībā uz personām, kuras tur aizdomās par terorismu, visās dalībvalstīs, kuras to vēlas, un kas var ietvert savstarpējas apspriešanās procesu par iemesliem, kuri ir pamatā ieceļošanas aizlieguma izdošanai;
44. IZSKATĪT dažādus risinājumus, kas ļautu terorisma apkarošanas iestādēm būt informētām par konkrētu procedūru saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kuru iesniegusi persona, kas rada terorisma draudus, norises laiku un virzību;
45. IZPĒTĪT iespējas, ko sniedz esošais Eiropas tiesiskais regulējums, lai ierobežotu to personu vai vienību finanšu resursus, kuras veicina radikalizāciju un vardarbīgu ekstrēmismu, kas var novest pie terorisma, un apsvērt jebkādos noderīgus grozījumus šajā regulējumā;
46. TURPINĀT centienus nodrošināt, ka organizācijas, kuras neievēro ES kopīgos noteikumus un vērtības un kuras atbalsta saturu, kas ir pretrunā pamattiesībām un pamatbrīvībām, nav tiesīgas saņemt ES publisko finansējumu;

47. NOVĒRTĒT interesi un pievienoto vērtību attiecībā uz tādas likumdošanas iniciatīvas pieņemšanu, kuras mērķis ir noteikt minimālos noteikumus attiecībā uz noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanu ieroču nelikumīgas tirdzniecības jomā, kā paziņots ES rīcības plānā par šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību 2020.–2025. gadam ⁷;
48. ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm TURPINĀT centienus veikt vajadzīgos sagatavošanas darbus, lai izveidotu ES zināšanu centru radikalizācijas novēršanas jomā.
-

⁷ COM/2020/608 final.